

NIEUWSRICHT 2009

De Stichting Passages heeft in opdracht van de Provincie Fryslân een businessplan opgesteld voor de mogelijke realisering van een fablab in Fryslân. Een fablab is een laagdrempelige en kleinschalige digitale werkplaats die gebruik maakt van open source software gekoppeld aan hypermoderne apparatuur. De naam FabLab staat voor Fabrication Laboratorium en is bedacht door Neil Gershenfeld van het Center for Bits and Atoms dat onderdeel is van het Massachusetts Institute of Technology (MIT). Een FabLab bestaat uit een combinatie van handzame machines zoals een stickersnijder, een frees- en scanapparaat, een lasersnijder, een 3D freesmachine, een plasmasnijder en een 3D kleurenprinter. Een video conferencing systeem is eveneens een standaardvoorziening bij een FabLab.

De software is open en iedereen kan er gebruik van maken onder de voorwaarde dat zijn of haar prototypes of ontwerpen voor iedereen toegankelijk zijn. Het Fablab werkt met andere woorden volgens de open source en open content (Creative Commons) principes. De resultaten van de workshops en de kennis over de machines en projecten worden gedeeld op de website van het Fablab. Iedereen die iets produceert in het Fablab, documenteert dus zijn of haar bijdrage, waar anderen via het video conferencing systeem weer gebruik van kunnen maken.

Voor de Stichting Passages die een brede digitale werkplaats in Fryslân op wil zetten, moet de voorziening gaan fungeren als een kenniscentrum en ontmoetingsplek.

Voor de naam van het fablab is gekozen voor VredemanLab. Het op te zetten VredemanLab kent vier poten: naast een technisch fablab met het beschikbaarstellen van apparatuur en werkruimte, worden er tevens workshops, cursussen en lezingen verzorgd en externe manifestaties georganiseerd. De Stichting Passages zal vanuit een toekomstige pand voor het VredemanLab haar activiteiten coördineren waardoor een goede match kan plaatsvinden tussen de activiteiten van het VredemanLab en de stichtingsactiviteiten met een bredere scope op kunst, wetenschap en techniek, zoals bijvoorbeeld een voortzetting van de activiteiten vanuit het thema Kunst en Landschap.

Het VredemanLab, vernoemd naar de vermaarde Leeuwarder renaissancekunstenaar en homo universalis Hans Vredeman de Vries richt zich op het mkb waaronder vooral technostarters, het onderwijs, kunstenaars, ontwerpers en architecten. Ook particulieren kunnen gebruik gaan maken van het fablab. Als laboratorium voor de kunsten en ontwerpdisciplines en als openbare werkplaats voor oude en nieuwe ambachten kan een ieder er experimenteren, leren en ideeën omzetten in prototypen, unica, modellen, meubels, sieraden, maquettes, sculpturen en andere bouwsels. Door het contact met andere fablabs kunnen er nieuwe wegen worden ingeslagen. Zo is het fablab Utrecht (Protospace) onder andere bezig met 'reprint', waarbij hardware wordt gereproduceerd. Protospace heeft bijvoorbeeld een werkend model van een 3d-printer gereproduceerd.

Wellicht kunnen we in het VredemanLab straks zelf onze zonnecellen bouwen!

Dat het nieuwsbericht behoorlijk gedateerd is, wordt ook duidelijk uit andere bronnen.

In het blad Liwwadders wordt hierop de aandacht gevestigd door er op te wijzen dat een FabLab al lang in Leeuwarden gerealiseerd had moeten zijn:

(tekst: ict-ondernemer Wietse Elzinga op zijn weblog)

VEEL VERLEDEN, WEINIG TOEKOMST

Tijdens de onlangs gehouden Gemma Frisius-lezing, georganiseerd door een viertal wetenschappelijke en culturele instellingen in Leeuwarden, kwam het fenomeen FabLab (Fabrication Laboratory) even voorbij. Tal van (grotere) gemeenten heeft al zo'n FabLab, Leeuwarden nog niet. In deze stad probeert iemand al jaren eentje van de grond te krijgen onder de werktitel Vredeman de Vries Instituut. Een lokaal bureau voor beleidsadvies maakte een tijdje terug in opdracht van de gemeente Leeuwarden een rapport over de creatieve industrie in de stad waarin ook voor een FabLab een rol is weggelegd. Gemeenteraadsleden hebben nog altijd geen poging gedaan dat rapport uit de bureaula van een ambtenaar op te duikelen.

Leeuwarden is een beetje de stad van de gemiste kansen. Mensen dragen uiteenlopende ideeën aan die te weinig tot uitvoering worden gebracht. Steden als Groningen, Utrecht, Amersfoort en Amsterdam hebben al langere tijd een FabLab, waarom wij er nog niet eentje hebben is mij een raadsel. Omdat je elders gewoon kunt zien wat dat inhoudt moet je onmiddellijk het belang voor een stad herkennen. Kennelijk ontberen de bestuurders en beleidsmakers de kwaliteiten daartoe. Gelet op de financiële situatie van de stad nemen de kansen op een Vredeman de Vries Instituut rap af, in wat betere tijden hadden we het al moeten hebben.

De Gemma Frisius-lezing werd dit jaar voor de derde keer georganiseerd en ik heb al die jaren twee keer een raadslid gezien. Cultuur en wetenschap in de stad kan die groep kennelijk niet boeien. Volgens een collega-weblogger met veel kennis van cultuur zouden de Friese politici zich in een spagaat bevinden tussen heden en verleden als om om cultuur gaat. Voor zover ik kan nagaan zitten de dames en heren politici niet in een dergelijke ongemakkelijke situatie: ze zitten gewoon met de rug naar de toekomst. Cultuur en wetenschap zijn voor de toekomst van deze stad super belangrijk maar bestuurders en beleidsmakers lijken het niet te willen of kunnen begrijpen. Bij ongewijzigd beleid heeft Leeuwarden in dit opzicht veel verleden en weinig toekomst.

Datum: Zondag, 26 Juni 2011